

ПОСТУПАК АКТИВНОГ ОПЛЕМЕЊИВАЊА

Поступак активног оплемењивања је прописан одредбама чл. 139. до 152. *Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/2003, 61/2005, 85/2005 - др. закон, 62/2006 - др. закон и 63/2006 - испр. др. закона).*

Одредбом члана 139. став 2. Царинског закона прописано је да се под оплемењивањем подразумева обрада робе, укључујући њену монтажу, склапање и уградњу у другу робу, оправка робе, укључујући њену рестаурацију и довођење у исправно стање, као и употреба одређене робе која није садржана у добијеним производима, али која омогућава или олакшава производњу добијених производа, чак и ако је у потпуности или делимично искоришћена у производњи.

Поступак активног оплемењивања у царинском подручју обухвата примену једног или више процеса оплемењивања за царинску робу, за коју се не плаћа царина нити подлеже мерама комерцијалне политике, а намењена је поновном извозу у облику добијених производа (**систем одлагања**) и за царинску робу, која је стављена у слободан промет уз плаћање царине, за коју се може одобрити повраћај царинског дуга, ако се роба извезе из царинског подручја у облику добијених производа (**систем повраћаја**).

Царински орган може одобрити оплемењивање уз употребу еквивалентне робе, као и да се производи добијени од еквивалентне робе могу извести пре увоза робе, при чему еквивалентна роба мора да буде истог квалитета и истих својстава као и увозна роба. За царинске сврхе увозна роба се сматра еквивалентном робом, а еквивалентна роба увозном робом (чл. 140. Царинског закона).

ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЕВА И ИЗДАВАЊЕ ОДОБРЕЊА

Одобрење за поступак активног оплемењивања се може издати лицу које пружи потребне гаранције за правилну примену одобреног поступка и то у случајевима кад царински орган има могућност надзора и контроле над одобреним поступком.

У сваком конкретном случају за одобрење поступка активног оплемењивања надлежна царинарница ће приликом решавања по поднетом захтеву водити рачуна о поменутих одредбама Царинског закона.

Захтев за одобрење поступка активног оплемењивања се подноси за целокупну количину репроматеријала који треба да стигне по конкретном послу. Уколико ће репроматеријал потребан за производњу финалног производа стизати у више пошиљки, приликом накнадних испорука репроматеријала није потребно подносити нови захтев за конкретну пошиљку, већ ће се декларант позивати на постојеће одобрење за целокупну количину.

Царински орган даје одобрење за поступак активног оплемењивања лицима са седиштем или пребивалиштем у царинском подручју, ако се увозна роба може препознати у добијеним производима и ако се тим поступком постижу повољнији услови за извоз или поновни извоз добијених производа, под условом да нису угрожени основни интереси домаћих произвођача сличних или истих производа (економски услови).

Поменути економски услови су испуњени ако је уговор о активном оплемењивању закључен између домаћег и страног лица у писаној форми и ако се роба која је предмет оплемењивања испоручује непосредно носиоцу одобрења који оплемењивање изводи према нормативима и за рачун страног лица (члан 312. став 1. *Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга - "Сл. гласник РС", бр. 127/2003, 20/2004, 24/2004 - испр., 63/2004, 104/2004, 44/2005, 71/2005, 76/2005, 106/2005, 5/2006, 47/2006, 86/2006, 10/2007, 25/2007 и 80/2007*).

Одредбом члана 113. став 2. Царинског закона прописано је да је носилац одобрења за неки од царински дозвољених поступака прописаних чланом 110. Царинског закона, па тако и за поступак активног оплемењивања, дужан да обавести царински орган о свим чињеницама које настану после издавања одобрења које утичу на његову даљу примену или садржину. Према томе, уколико дође до промене неког дела одобрења (нпр. норматива) носилац одобрења за поступак активног оплемењивања је дужан да о тој чињеници обавести надлежни царински орган.

ОДРЕЂИВАЊЕ РОКА

Царински орган даје одобрење на писани захтев лица које врши или организује активно оплемењивање при чему одређује рок у коме се добијени производи морају извести или се морају поновно извести, односно у коме се мора захтевати други царински дозвољен поступак или употреба, узимајући у обзир време потребно за обављање активног оплемењивања и отпрему добијених производа.

Изузетно, царински орган може наведени рок продужити на основу благовременог и оправданог захтева носиоца одобрења, с тим да укупан рок не може бити дужи од 12 месеци, осим у случајевима:

- активног оплемењивања робе ради оправке може се одобрити подносиоцу захтева који са страним лицем има закључен уговор о пружању услуге оправке за робу која је предмет оправке за време које је неопходно за остваривање оправке, али не дуже од шест месеци. Тај рок царински орган може, у оправданим случајевима, продужити најдуже за још 12 месеци (члан 218е Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга);

- активног оплемењивања семена животиња и биљака и других органа биљака за размножавање царински орган може одобрити подносиоцу захтева који са страним лицем има закључен уговор о пружању услуге оплемењивања, за време неопходно за остваривање сврхе уговора, али не дуже од две године, уз сагласност Министарства

пољопривреде, шумарства и водопривреде (члан 218ж Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга);

- код поступка активног оплемењивања у бродоградњи где рок не може бити дужи од четири године (члан 2. став 1. тачка 1. *Уредбе о одређивању рокова за процес активног оплемењивања - "Сл. гласник РС", бр. 63/2006*);

- код поступка активног оплемењивања у пољопривреди и машинској индустрији где рок не може бити дужи од две године (члан 2. став 1. тачка 2. Уредбе о одређивању рокова за процес активног оплемењивања).

ПОСТУПАК СА РОБОМ ПО ПРОТЕКУ РОКА

По завршетку одобреног поступка роба се мора поновно извести у иностранство или се мора одобрити ново царински дозвољено поступање или употреба те робе.

Одредбом члана 115. Царинског закона прописано је да ће се посебни поступци предвиђени одредбом члана 110. овог закона, сматрати окончаним кад се одреди нов царински дозвољен поступак или употреба за робу која је била стављена у тај поступак, или за добијене или прерађене производе после оплемењивања.

Уколико царински поступак није завршен у складу са прописаним условима царински орган је дужан да предузме неопходне мере у односу на робу која је предмет тог поступка.

У случају прекорачења рока за поступак активног оплемењивања царинарница која је одобрила тај поступак покренуће прекршајни поступак. Без обзира на завршетак прекршајног поступка постоји обавеза да се роба мора поновно извести или се мора одобрити ново царински дозвољено поступање или употреба те робе. Према томе, уколико је истекао прописани рок у коме се добијени производи морају извести или се морају поновно извести, односно у коме се мора захтевати други царински дозвољени поступак или употреба, царински орган неће спречавати извоз производа добијених у поступку активног оплемењивања и након прописаног рока. Надлежни царински орган ће у сваком конкретном случају утврђивати постојање царинског прекршаја и за исти применити одредбе члана 381. став 1. Царинског закона.

Одредбом члана 102. Царинског закона прописано је да царински орган може предузети потребне мере, укључујући враћање робе у иностранство, одузимање робе и њену продају, ако роба не може бити оцарињена јер је предмет забрана и ограничења, као и уколико нису биле поднете исправе потребне да би се роба ставила у одређени царински поступак.

Царинарница је дужна да у случају протека рока онемогући даље коришћење робе у одобрене сврхе, а то се ради њеним стављањем под царински надзор, као и да дописом упозори декларанта на обавезу враћања робе у иностранство или одређивања новог царински дозвољеног поступања или употребе те робе. Царинарница је дужна да, придржавајући се одредаба закона, у допису одреди и рок до када је декларант дужан да обавести царинарницу о предузетим радњама са овом робом. Царинарница је дужна да о

предузетим радњама, поред декларанта, обавести и иностраног власника робе ради заштите својих интереса у поступку. Обавештавање се врши директно када је адреса власника позната или преко декларанта. Уколико декларант не поступи по налогу царинарнице, царинарница ће донети решење о враћању робе у иностранство са упозорењем да ће бити донето решење о одузимању исте.

УТВРЂИВАЊЕ НОРМАТИВА

Решењем којим се одобрава поступак активног оплемењивања царинарница утврђује норматив утрошка материјала за производе добијене из одређене количине увозне робе и то према околностима у којима се врши активно оплемењивање, утврђује да ли има отпада и његову количину, као и то да ли се ради о корисном или некорисном отпаду. У случају кад се активно оплемењивање обавља уз јасно одређене техничке услове са робом истих својстава, а добијени производи су уједначеног квалитета, царински орган може одредити стандардне нормативе на основу претходно утврђених стварних података (члан 143. Царинског закона).

Уколико носилац одобрења врши увоз великог броја различитих репроматеријала који учествују у производњи финалног производа, нема сметњи да се при пријављивању репроматеријала који учествују у изради финалног производа одреде стандардни нормативи за робе које се према наименовању робе по Царинској тарифи сврставају у исту тарифну ознаку Царинске тарифе, а обухватају више производа. Практично, то би значило да се све сировине које учествују у изради финалног производа могу свести на одређене групе производа које припадају истој тарифној ознаци. То подразумева да носилац одобрења поседује прецизну евиденцију о учешћу репроматеријала у финалном производу, као и да је у могућности да у сваком тренутку, на захтев царинских органа, ову евиденцију достави царинским органима ради увида и контроле. На бази прецизно утврђеног норматива пријављивање финалног производа у фази израде захтева и одобрења би се такође вршило по групама производа. На тај начин би се омогућило поједностављење приликом обраде захтева и одобрења, као и једноставније раздужење приликом поновног извоза.

Уколико у поступку активног оплемењивања дође до измене норматива или је потребно изменити неки други податак који утиче на његову даљу примену или садржину (нпр. враћање репроматеријала), носилац одобрења мора да поднесе захтев за измену постојећег одобрења.

У случају постојања отпада у захтеву за одобрење поступка активног оплемењивања, исти се дефинише као добијени производ (са својим тарифним ставом) и уноси се његов припадајући репроматеријал од врсте репроматеријала од којег настаје отпад у количини и вредности. Уколико у послу оплемењивања учествује више добијених (финалних) производа са истим репроматеријалима, отпад се дефинише као један добијени производ који је настао као укупна количина отпада за исти репроматеријал који је ушао у састав више добијених производа.

По окончању поступка активног оплемењивања декларант је дужан да поднесе захтев за уништење некорисног отпада, уз који прилаже доказ о уплати републичких административних такси по тарифном броју 1 и 72/3/7 у складу са **Законом о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/2003, 51/2003 - испр., 61/2005 и 101/2005 - др. закон)**. Након констатовања постојања некорисног отпада и уништења истог, надлежни царински орган ће извршити раздужење на основу записника о уништењу, без подношења Јединствене царинске исправе (ЈЦИ).

Уколико царинарница утврди да се ради о корисном отпаду, односно роби која има употребну вредност, на исту се решењем обрачунава и наплаћује царина по стопама утврђеним за такву врсту робе.

Декларант може да поднесе ЈЦИ за стављање у слободан промет корисног отпада и пре окончања поступка активног оплемењивања за количину отпада који је настао за произведене и извезене добијене производе.

У случају када се користан отпад ставља у слободан промет, а исти није предмет купопродаје, царинску вредност за ту робу, у складу са чланом 57. став 1. Царинског закона, треба утврдити применом једног од чл. 48. до 53. Царинског закона зависно од расположивих података.

ОКОНЧАЊЕ ПОСТУПКА

Одредбама члана 144. Царинског закона прописано је да се добијени производи и роба у непромењеном стању морају поновно извести. Изузетно, поступак активног оплемењивања може се окончати и стављањем добијених производа и робе у непромењеном стању у слободну зону, стављањем у поступак царинског складиштења или стављањем у слободан промет. Напомињемо да овај поступак представља изузетак а не правило и да се може одобрити само под условима из члана 144. Царинског закона, односно уколико носилац одобрења изјави да није у стању да за такву робу одреди друго царински дозвољено поступање или употребу за које не би било потребно плаћање увозних дажбина.

На основу члана 68. став 2. **Закона о спољнотрговинском пословању ("Сл. гласник РС", бр. 101/2005)**, Влада је донела **Одлуку о ближим условима за плаћање, односно наплату у роби, односно услугама ("Сл. гласник РС", бр. 109/2005)** којом је прописано да Министарство економије и регионалног развоја одобрава домаћем лицу да робу коју увози, односно извози, као и услуге у спољној трговини плати, односно наплати у роби или услугама (компензациони послови), између осталог и у случају када се услуга оплемењивања наплаћује, односно плаћа у роби која је предмет оплемењивања, односно оплемењеној роби. Захтев за одобрење компензационог посла подноси се надлежном министарству према обрасцима који су одштампани уз Одлуку о ближим условима за плаћање, односно наплату у роби, односно услугама.

У случају да министарство одобри ову врсту посла надлежна царинарница ће спровести поступак стављања робе у слободан промет без претходне обавезе декларанта да робу која је предмет оплемењивања, односно оплемењену робу извезе из царинског подручја.

Поступак активног оплемењивања уз систем одлагања може се окончати и стављањем добијених производа у поступак царинског складиштења. Поступак царинског складиштења може да се оконча стављањем добијених производа у неки од царински дозвољених поступака предвиђених чланом 110. Царинског закона, при чему је царинарница дужна да води рачуна да на тај начин не дође до изигравања прописа, као на пример одредба члана 142. став 4. Царинског закона, којом је прописано да укупан рок за поступак активног оплемењивања не може бити дужи од 12 месеци.

Репроматеријал који је стављен у поступак активног оплемењивања, а накнадно се покаже да је неодговарајући, може да се врати инопозиционо у непромењеном стању. Враћање репроматеријала у непромењеном стању није везано за испоруку добијеног производа и може да се обави и пре испоруке добијеног производа.

ЦАРИНСКИ ДУГ И КОМПЕНЗАТОРНА КАМАТА

Уколико у вези са поступком активног оплемењивања, у складу са одредбама члана 146. Царинског закона настане царински дуг, износ тог дуга се утврђује на основу прописа за одређивање висине увозних дажбина који су важили за увозну робу у време прихватања декларације за стављање те робе у поступак активног оплемењивања.

Уколико надлежна царинарница одобри да се поступак активног оплемењивања оконча стављањем робе у непромењеном стању (репроматеријал) у слободан промет, при чему декларант прилаже Решење о одобравању царинског контингента за увоз робе уз плаћање царине по стопи нижој од прописане, имајући у виду одредбу члана 145. Царинског закона, царинарница је дужна да утврди да ли је декларант у време прихватања декларације за стављање те робе у поступак активног оплемењивања испуњавао услове за плаћање царине по стопи нижој од прописане. То практично значи да царинарница треба да утврди да ли је, на дан стављања у поступак активног оплемењивања, за конкретну робу (репроматеријал) био предвиђен царински контингент, и ако јесте да ли је декларант у то време поседовао Решење о одобравању царинског контингента. Само уколико су испуњени наведени услови, приликом стављања у слободан промет робе у непромењеном стању, може се одобрити увоз робе уз плаћање царине по стопи нижој од стопе утврђене у Царинској тарифи.

У случају да се производи који су, након поступка активног оплемењивања поновно извезени, а у земљу се враћају као неодговарајући, царинска вредност у декларацији за стављање добијеног производа у слободан промет утврђује се према одредбама царинских прописа који су се односили на утврђивање царинске вредности репроматеријала који је коришћен у производњи добијеног производа, и који су важили на дан прихватања декларације за стављање предметног репроматеријала у поступак активног оплемењивања.

Обрачун увозних дажбина за наведени репроматеријал подноси декларант у форми табеле, која мора садржавати, поред важећег курса валуте на дан подношења декларације за активно оплемењивање, и тарифну ознаку, потпун трговачки назив робе, вредност у валути, прописану стопу царине, царинску вредност и износ увозних дажбина за сваки репроматеријал појединачно, као и укупан износ обрачунате царине.

Рубрика 47 у ЈЦИ за пуштање у слободан промет добијених производа, у складу са подацима из горе наведеног обрачуна, попуњава се тако што се у прву поделу уписује шифра врсте дажбине из Кодекса шифара, у другу поделу уписује се збирна царинска вредност свих репроматеријала употребљених у производњи конкретног добијеног производа према наведеном обрачуну, трећа подела рубрике се не попуњава, а у четвртој поделу се уписује укупан износ дажбина заокружен на два децимална места.

Носилац одобрења је дужан да плати компензаторну камату за период од дана прихватања декларације за поступак активног оплемењивања до дана стављања у слободан промет по стопи коју одређује Влада, уколико је одобрено стављање добијених производа и робе у непромењеном стању у слободан промет (члан 144. став 4. Царинског закона). Цитирану одредбу је потребно применити и у случају кад су добијени производи пре стављања у слободан промет стављени у поступак царинског складиштења или у поступак пасивног оплемењивања.

Такође, у случају када је добијени производ поновно извезен, па након тога враћен из иностранства као неодговарајући и стављен у слободан промет, наплаћује се и компензаторна камата.

Имајући у виду одредбе Царинског закона приликом стављања у слободан промет остатака, односно отпада из процеса активног оплемењивања није потребно вршити обрачун и наплату компензаторне камате, пошто се иста обрачунава приликом стављања у слободан промет добијених производа и робе у непромењеном стању.

У случају када је издато једно одобрење за поступак активног оплемењивања које је реализовано кроз две или више сукцесивних испорука репроматеријала, односно када је поднето више ЈЦИ (Ц5) за активно оплемењивање, а коначно царињење добијеног производа и наплата царинског дуга извршена по једној ЈЦИ (Ц4) за стављање у слободан промет, приликом обрачуна компензаторне камате потребно је узети у обзир период од дана прихватања сваке појединачне декларације за поступак активног оплемењивања до дана стављања у слободан промет.

Стопа компензаторне камате на износ утврђеног царинског дуга једнака је годишњој есконтној стопи Народне банке Србије увећаној за 15 процентних поена, применом комфорне методе обрачуна. Пошто од 1.1.2004. године есконтна стопа Народне банке Србије износи 8,5% то значи да стопа компензаторне камате на годишњем нивоу износи 23,5%.

Израчунавање компензаторне камате за краћи, односно дужи временски период од годину дана, односно сам поступак обрачуна врши се тако што се комфорни коефицијент, израчунат за број дана закашњења у плаћању, множи са износом царинског дуга.

Пример обрачуна компензаторне камате применом комфорне методе обрачуна:

Износ царинског дуга	100.000,00 динара
Број дана закашњења	250
Комфорни коефицијент	0,15554161

Компензаторна камата = $100.000,00 \times 0,15554161 = 15554,16$ динара

ПРИВРЕМЕНО ИЗНОШЕЊЕ РАДИ ДАЉЕГ ОПЛЕМЕЊИВАЊА ИЗВАН ЦАРИНСКОГ ПОДРУЧЈА

Одредбом члана 147. став 1. Царинског закона прописано је да се добијени производи или роба у непромењеном стању, делимично или у целини, могу привремено извозити ради даљег оплемењивања изван царинског подручја, уз одобрење царинског органа, у складу са условима прописаним за поступак оплемењивања изван царинског подручја, при чему царински орган одређује рок у коме се добијени производи морају поново увести у царинско подручје.

При поновном увозу робе у царинско подручје неће настати царински дуг уколико се роба поновно ставља у поступак активног оплемењивања, или неки други поступак са одлагањем. Уколико се роба која је била у поступку активног оплемењивања, а након тога стављена у поступак пасивног оплемењивања, ставља у слободан промет настаје царински дуг и исти се обрачунава и наплаћује као да је роба била у два поступка, односно за поновно увезене производе наплаћују се:

- увозне дажбине за добијене производе или робу у непромењеном стању обрачунате у складу с одредбама чл. 145. и 146. Царинског закона;

- увозне дажбине за производе поновно увезене, после оплемењивања изван царинског подручја, чији ће износ бити обрачунат у складу са одредбама које уређују поступак пасивног оплемењивања, под истим условима који би били примењени да су производи извезени у складу са тим поступком били стављени у слободан промет пре извоза.

ПРЕНОС ПРАВА И ОБАВЕЗА НОСИОЦА ОДОБРЕЊА

Сходно одредби члана 116. Царинског закона права и обавезе носиоца одобрења за неки од царинских поступака из члана 110. Царинског закона могу се, уз испуњење услова које одреди царински орган, пренети на друго лице које испуњава услове за тај поступак.

Царинарница ће право лица за стављање робе у царински дозвољени поступак утврђивати приликом подношења, односно прихватања декларације за стављање робе у одређени

поступак и то на основу приложене документације (изјава, фактура, уговор и сл.), у складу са одредбом члана 89. став 2. Царинског закона.

У поступку активног оплемењивања промена страног власника робе не утиче на даље поступање са робом, под условом да остали услови наведени у одобрењу остају непромењени, што значи да роба може и даље да остане у том поступку, с тим што се настала промена евидентира.

У случају када се по окончању поступка активног оплемењивања роба не враћа у иностранство, пошто је купац робе у Републици Србији, нема сметњи да се на то предузеће пренесу права и обавезе везане за поступак увозног царинења, уколико се поседује одговарајућа документација о преносу права власништва.

Међутим, уколико страни власник прода робу домаћем лицу, носиоцу одобрења или другом домаћем лицу, роба може и даље да остане у поступку активног оплемењивања, само ако то лице докаже да је роба предмет реекспортне дораде, прилагањем доказа прописаних чланом 218з Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга, односно уговора о посредовању, куповини ради извоза робе због чије реализације је неопходно да се репродукциони материјал стави у поступак активног оплемењивања пре извоза робе.

У наведеном случају, с обзиром на то да се мења суштина одобрења, надлежна царинарница ће на основу новог захтева и приложене документације, уколико су испуњени прописани услови, извршити измену одобрења, као и одговарајућу измену података у декларацији на основу које је спроведен царински поступак.

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ ЗА СИСТЕМ ПОВРАЋАЈА

Одредбом члана 139. став 1. тачка 2. Царинског закона предвиђен је поступак активног оплемењивања уз систем повраћаја где је прописано да се за царинску робу, која је стављена у слободан промет уз плаћање царине може одобрити повраћај царинског дуга, ако се роба извезе из царинског подручја у облику добијених производа.

Систем повраћаја се не примењује на робу увезену у оквиру поступка активног оплемењивања која у време прихватања декларације за стављање робе у слободан промет:

- 1) подлеже количинским ограничењима;
- 2) испуњава услове за примену преференцијалног царинског режима у виду царинских квота или испуњава услове из члана 21. Царинског закона (примена међународних уговора);
- 3) приликом извоза може бити предмет примене извозних надокнада у складу са прописима.

Носилац одобрења за поступак активног оплемењивања може захтевати повраћај увозне царине ако царинском органу докаже да је увезена роба која је била стављена у слободан промет у оквиру система повраћаја у облику добијених производа или робе у непромењеном стању извезена или извозно оцарињена или стављена, у намери да се поновно извезе у транзитни поступак, у поступак царинског складиштења, поступак привременог увоза или поступак активног оплемењивања, или у слободну зону, ако су испуњени остали прописани услови.

Захтев за повраћај увозних дажбина може се поднети најкасније у року од једне године од дана када је настао царински дуг, царинарници код које је увезена роба стављена у слободан промет у оквиру поступка активног оплемењивања. Уз захтев се подноси одобрење и декларација по којој је роба стављена у слободан промет, норматив утрошка робе у производњи добијеног производа, писмена изјава да је роба употребљена у производњи добијеног и извезеног производа према нормативу као и доказ да је роба стављена у један од поступака из члана 152. став 1. Царинског закона.

На основу уредно поднетог захтева и приложене документације царинарница обрачунава и одобрава износ царине и других увозних дажбина који се враћају.

Повраћај царинског дуга се може одобрити у целости по одређеној декларацији или делимично, зависно од норматива утрошка. Након одобрења повраћаја царинарница о томе ставља забелешку на оригиналу увозне декларације по којој је роба била стављена у слободан промет.

Ради враћања царинског дуга у реалном износу, обрачун се врши тако што се претходно утврди царинска вредност за количину увезене робе утрошене за производњу добијеног и извезеног производа по јединици мере - ЦВ(с), изражено у страниј валути по курсу који је важио на дан прихватања декларације за стављање робе у слободан промет. Нова царинска вредност - ЦВ(н) се утврђује на основу напред утврђене валутне вредности по курсу на дан извозног царињења, односно курсу на дан стављања робе у један од поступака из члана 152. став 1. тачка 2. Царинског закона.

Напред изнети начин утврђивања царинске вредности по којој се одобрава враћање царинског дуга рачуна се по следећој формули:

$CV(n) = CV(s) \times Q \times K$, где је:

CV(n) - нова царинска вредност по којој се врши обрачун за повраћај;

CV(s) - стара царинска вредност по којој је извршена наплата царинског дуга;

Q - коефицијент учешћа робе која је стављена у слободан промет у производњи добијеног и извезеног производа (ако је увозна роба у целости искоришћена у производњи готовог производа оцарињеног за извоз, биће Q=1), односно стављена у један од поступака из члана 152. став 1. тачка 2. Царинског закона;

K =	IK
	UK

IK - курс стране валуте на дан извозног царињења готовог производа, односно стављања у један од поступака из члана 152. став 1. тачка 2. Царинског закона;

UK - курс стране валуте на дан стављања увозне робе у слободан промет.

Ради утврђивања износа царинског дуга који треба вратити, на тако новоутврђену царинску вредност - CV(n), примењују се стопе царине које су важиле на дан прихватања декларације за стављање робе у слободан промет.

У оквиру система повраћаја царински орган неће одобрити да се производи добијени од еквивалентне робе могу извести пре увоза робе.

Уколико је роба намењена извозу стављена у неки од поступака наведених у члану 152. став 1. тачка 2. Царинског закона забелешку о одобрењу повраћаја дажбина царинарница ставља на документ по којем је роба стављена у тај поступак. Након извозног царињења и иступа робе из земље, таква забелешка се преписује са претходног документа на извозну ЛЦИ.

У случају да се роба стављена у неки од поступака из члана 152. став 1. тачка 2. Царинског закона накнадно стави у слободан промет, а за део робе је претходно примењен систем повраћаја, извршиће се наплата износа царинског дуга који је једнак износу враћених дажбина.

АКТИВНО ОПЛЕМЕЊИВАЊЕ ГДЕ УЧЕСТВУЈЕ ВИШЕ ПРОИЗВОЂАЧА

У случају када страном лицу закључи уговор са више обвезника ПДВ, из којег за све обвезнике ПДВ произлази обавеза пружања услуга том страном лицу, тј. обавеза радова на покретним добрима стављеним у царински поступак активног оплемењивања, при чему је у ЛЦИ за стављање робе у поступак активног оплемењивања, као прималац робе наведен један од потписника уговора, пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 7) **Закон о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/2004, 86/2004 - испр., 61/2005 и 61/2007)**, могу да остваре сви обвезници ПДВ који су закључили уговор са страним лицем, под условом да поседују:

- копију ЛЦИ за активно оплемењивање;
- уговор о обиму, врсти и вредности извршених радова;
- доказ о обиму, врсти и вредности извршених радова у складу са нормативом, који утврђује надлежни царински орган за добра добијена из одређене количине увезених добара;

- оверену копију извозне ЈЦИ, у складу са царинским прописима, за добра која се после извршене услуге оплемењивања, превозе или отпремају у иностранство, а у којој су ови обвезници ПДВ наведени као учесници у извозном послу, у рубрици Б (Детаљи обрачуна). У извозној ЈЦИ за добра која се после извршене услуге оплемењивања, превозе или отпремају у иностранство, у рубрици Б (Детаљи обрачуна) наводе се подаци о свим обвезницима ПДВ као учесницима у извозном послу, који су закључили уговор са страним лицем о пружању услуга радова на покретним добрима стављеним у царински поступак активног оплемењивања.

Такође, пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 7) Закона о порезу на додату вредност, а уз испуњење наведених услова, могу да остваре и обвезници ПДВ који су, као учесници у извозном послу, наведени у уговору закљученом између страног лица и обвезника ПДВ на којег, као примаоца робе, гласи ЈЦИ за активно оплемењивање. С тим у вези, у случају када је страно лице закључило уговор са једним обвезником ПДВ на којег, као примаоца робе гласи ЈЦИ за активно оплемењивање, а у истом уговору су као учесници у извозном послу наведени и други обвезници ПДВ, у извозној ЈЦИ за добра која се после извршене услуге оплемењивања, превозе или отпремају у иностранство у рубрици Б (Детаљи обрачуна) наводе се подаци о тим обвезницима ПДВ.

АКТИВНО ОПЛЕМЕЊИВАЊЕ И РЕЕКСПОРТ ИСТОВРЕМЕНО

Уколико се у поступку производње финалног производа користи репроматеријал који бесплатно шаље ино-партнер (наручилац посла), као и репроматеријал који домаће правно лице купује у иностранству од другог страног лица, потребно је поднети два захтева за одобрење одговарајућих поступака. За део репроматеријала који бесплатно шаље наручилац посла потребно је поднети захтев за одобрење поступка активног оплемењивања, а за део репроматеријала који се купује у иностранству ради уградње у робу која ће се извести потребно је поднети захтев којим се одобрава посао посредовања у спољнотрговинском промету, који се спроводи кроз поступак активног оплемењивања.

По окончању процеса производње добијеног производа подноси се једна ЈЦИ за поновни извоз при чему је у рубрику 44 ЈЦИ (Приложене исправе и додатне информације) потребно унети податке о оба одобрења за спровођење одговарајућих царинских поступака како би се могло извршити раздужење по тим одобрењима. Пошто се у конкретном случају ради о извозу производа добијеног применом два различита спољнотрговинска посла (куповина/продаја и оплемењивање), а у рубрику 24 ЈЦИ (Врста спољнотрговинског посла) се може унети само једна шифра, у исту би требало унети одговарајућу шифру за оплемењивање, а у рубрику Б (Детаљи обрачуна) унети напомену да је за део репроматеријала, уграђеног у добијени производ, спроведен поступак посредовања у спољнотрговинском промету (реекспорт).